EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 6. 6. 2025
COM(2025) 296 final

# OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

## Udržateľný rybolov v EÚ: aktuálny stav a smerovanie na rok 2026

{SWD(2025) 149 final}

# 1. Úvod

Konkurencieschopné a hospodársky životaschopné odvetvie rybolovu závisí od zdravých populácií rýb a zdravého oceánu. Európske rybárstvo pokračuje v trende postupného zlepšovania udržateľnosti z predchádzajúcich rokov, pričom v roku 2024 sa v porovnaní s rokom 2003 lovilo viac populácií rýb na udržateľnej úrovni. Okrem rybolovu je však potrebné vyvinúť úsilie aj na riešenie iných tlakov, ktoré čoraz viac ovplyvňujú populácie rýb. Príkladom je abundancia zooplanktónu[1] a eutrofizácia[2] v Baltskom mori alebo dôsledky zmeny klímy v Baltskom mori, Biskajskom zálive a Stredozemnom mori[3]. V misii EÚ s názvom „Obnoviť naše vody a oceány“[4], ako aj v nariadení o obnove prírody[5] je stanovený cieľ obnovy prírody a ekosystémov do roku 2030.

V súvislosti s existujúcimi výzvami pre odvetvie rybárstva, ako aj s obrovským potenciálom pre udržateľné rybárstvo začala Komisia komplexné hodnotenie nariadenia o spoločnej rybárskej politike (SRP)[6]. Ukončenie hodnotenia sa očakáva začiatkom roka 2026. Bude základom pre stanovenie vízie pre odvetvia rybárstva a akvakultúry do roku 2040, pričom sa v rámci neho zohľadnia ďalšie rámcové politické iniciatívy, ako je Európsky oceánsky pakt a plán energetickej transformácie pre rybárstvo a akvakultúru EÚ. Prebiehajúce komplexné hodnotenie nariadenia o SRP sa bude okrem iného zaoberať otázkami vyplývajúcimi z vykonávania viacročných plánov uvedených v tomto oznámení.

Toto oznámenie poskytuje informácie o dvoch kľúčových prvkoch SRP: pokrok pri dosahovaní maximálneho udržateľného výnosu (ďalej len „MSY“) a stav rybárskej flotily EÚ. Okrem toho sa v oznámení poskytujú informácie o vykonávaní povinnosti vylodiť úlovky; sociálno-ekonomickej výkonnosti európskeho rybárstva a nepretržitej ceste k zaisteniu jeho konkurencieschopnosti, odolnosti a udržateľnosti.

# 2. Pokrok pri dosahovaní maximálneho udržateľného výnosu

Rybárstvo je už po celé generácie zdrojom obživy mnohých pobrežných spoločenstiev v Európe a je dôležitou súčasťou ich kultúrnej identity. Vďaka nepretržitému úsiliu rybárov, vnútroštátnych správnych orgánov a záväzku Európskeho parlamentu, Rady a Komisie sa rybárstvo EÚ v oblasti udržateľnosti ďalej zlepšuje. V súčasnosti sa v EÚ nadmerne loví oveľa menej populácií ako pred 20 rokmi. Na pokračovanie tohto pokroku a poskytovanie najlepších dostupných vedeckých odporúčaní

---

1 OSPAR: *Changes in Phytoplankton Biomass and Zooplankton Abundance* (Zmeny v biomase fytoplanktónu a abundancii zooplanktónu).

2 OSPAR: *Concentrations of Dissolved Oxygen Near the Seafloor in the Greater North Sea, Celtic Seas and Bay of Biscay and Iberian Coast* (Koncentrácie rozpusteného kyslíka v blízkosti morského dna v širšej oblasti Severného mora, Keltskom mori, Biskajskom zálive a na pobreží Pyrenejského polostrova).

3 COM(2024) 91 final, Riadenie klimatických rizík – ochrana osôb a prosperity.

4 Misia EÚ:„Obnoviť naše vody a oceány“.

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1991 z 24. júna 2024 o obnove prírody a o zmene nariadenia (EÚ) 2022/869 (Ú. v. EÚ L, 2024/1991, 29.7.2024), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj).
*The EU #NatureRestoration Law* (Právny predpis EÚ o obnove prírody).

6 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj).

tvorcom politík je potrebný ďalší rozvoj vedy, výskumu a technológií[7]. Je takisto potrebné, aby odvetvie rybolovu okrem riadenia rybárstva prostredníctvom rybolovných kvót alebo obmedzenia rybolovného úsilia navrhlo aj dodatočné opatrenia na riešenie existujúcich sociálno-ekonomických výkyvov a vplyvov na ekosystém, ako je eutrofizácia a zvyšovanie teploty morí.

Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybárstvo (STECF) každoročne aktualizuje dostupné informácie o populáciách rýb v porovnaní s cieľmi spoločnej rybárskej politiky.

V roku 2023 pokračoval v ekoregiónoch **Baltského mora**, **Keltského mora** a **širšej oblasti Severného mora** trend znižovania priemerného rybolovného tlaku na úroveň udržateľnosti [z 29 %, 51 % a 65 % nad cieľovou hodnotou rybolovnej úmrtnosti v súlade s dosiahnutím maximálneho udržateľného výnosu ($F_{MSY}$) v roku 2003 na 54 %, 48 % a 23 % pod cieľovou hodnotou $F_{MSY}$[8] v roku 2023]. Najmä v prípade výrazne rozšírených populácií[9] sa však priemerný rybolovný tlak v rokoch 2022 až 2023 mierne zvýšil. V Biskajskom zálive vynaložili rybári značné úsilie na udržateľné hospodárenie s populáciami rýb. Ich úsilie vedie k tomu, že sa rybárstvo už niekoľko rokov riadi v súlade s MSY, ako sa uvádza v správe STECF z roku 2022[10]. Napriek tomuto úsiliu sa však rybolovné možnosti museli v posledných rokoch výrazne znížiť a zostávajú na nižších úrovniach. Zdá sa, že úlohu zohráva vývoj ekosystému a zvyšovanie teploty vody.

**Stredozemné more a Čierne more** sú domovom viacdruhového rybolovu, pričom mnohé populácie sú využívané spoločne s tretími krajinami. Miera rybolovnej úmrtnosti sa v prípade niektorých populácií priblížila k udržateľnej úrovni, pričom sedem z nich dosiahlo $F_{MSY}$ v roku 2022. Mnohé populácie sa však stále lovia nad udržateľnou úrovňou. Je potrebné pokračovať v opatreniach na znižovanie rybolovnej úmrtnosti a dosahovanie cieľa MSY, a to najmä prostredníctvom viacročného riadiaceho plánu pre západnú časť Stredozemného mora[11] (ďalej len „West Med MAP“) a stratégie Všeobecnej rybárskej komisie pre Stredozemné more (ďalej len „GFCM“) do roku 2030.

## 2.1. Rybolovné možnosti v roku 2025

Rybolovné možnosti sú významný nástroj z hľadiska udržateľného riadenia rybárstva. V **Atlantickom oceáne, Baltskom mori a oblastiach Skagerrak/Kattegat** sa rybolovné možnosti stanovujú najmä ako obmedzenia výlovu známe aj ako celkový povolený výlov (ďalej len „TAC“). V **západnej časti Stredozemného mora** sa v dôsledku riadenia zmiešaného rybárstva rybolovné možnosti stanovujú najmä z hľadiska rybolovného úsilia.

Populácie v **Baltskom mori** sú naďalej pod tlakom iných zdrojov ako rybárstva, čo viedlo k zlyhaniu ekosystému a degradovanej biodiverzite[12]. Nedostatočné vykonávanie právnych predpisov EÚ je aj

---

7 Odôvodnenie 14nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES.

8 Podrobná analýza $F_{MSY}$ a stavu biomasy populácií rýb vo všetkých morských oblastiach je uvedená v oddiele 1 sprievodného pracovného dokumentu útvarov Komisie.

9 Makrela v severovýchodnom Atlantiku, treska belasá, jarný neres sleďa atlantického v nórskych vodách, stavrida v západných vodách, stavrida v Severnom mori, ryba *Capros aper* v severovýchodnom Atlantiku, trigla kukučia v severovýchodnom Atlantiku a sultánka pruhovaná (v Biskajskom zálive, v južných častiach Keltského mora a atlantických pyrenejských vodách).

10 Vedecký, technický a hospodársky výbor pre rybárstvo (STECF) – *Monitoring of the performance of the Common Fisheries Policy (STECF-Adhoc-22-01)* [Monitorovanie výkonnosti spoločnej rybárskej politiky (STECF-Adhoc-22-01)].

11 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1022 z 20. júna 2019, ktorým sa ustanovuje viacročný plán pre rybolov populácií žijúcich pri morskom dne v západnej časti Stredozemného mora a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 508/2014 (Ú. v. EÚ L 172, 26.6.2019, s. 1, ELI:). http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1022/oj).

12 *HELCOM Quality status report 2023 (HOLAS 3)* [Správa komisie HELCOM o stave kvality za rok 2023 (HOLAS 3)]: https://helcom.fi/wp-content/uploads/2023/10/State-of-the-Baltic-Sea-2023.pdf; *ICES*

naďalej dôležitým faktorom a vplyv znečistenia na rybárstvo je v ekoregióne rozšírený[13]. Tlak zo strany poľnohospodárstva, drevospracujúceho priemyslu a iných činností na pevnine bude naďalej negatívne ovplyvňovať ekosystém Baltského mora. Okrem týchto vonkajších tlakov môžu pri úbytku populácií rýb v Baltskom mori zohrávať významnú úlohu aj nedostatky vo vykonávaní pravidiel EÚ týkajúcich sa hlásení o úlovkoch. Je potrebné zintenzívniť opatrenia na zlepšenie vykonávania právnych predpisov EÚ. Hoci sa viacročným plánom pre Baltské more[14] poskytuje mnoho nástrojov na pomoc pri obnove populácií rýb, je dôležité, aby členské štáty v plnej miere vykonávali príslušné právne predpisy EÚ a zlepšili vykonávanie iných regionálnych morských dohovorov, ako je napríklad akčný plán Komisie pre ochranu baltského morského prostredia[15], s cieľom riešiť tento problém zlyhania ekosystému. Záväzky prijaté vo vyhlásení ministrov *Naše Baltské more v roku 2020*[16] sú aj naďalej dôležité.

Na rok 2025 zostal počet TAC na úrovni MSY šesť, rovnako ako v predchádzajúcom roku. Medzinárodná rada pre výskum mora (ICES) však v prípade niekoľkých populácií odporučila nulový výlov. Keďže viaceré z týchto populácií sú nezamedziteľnými vedľajšími úlovkami pri iných druhoch rybolovu, a aby sa predišlo úplnému zastaveniu všetkých druhov rybolovu v Baltskom mori, stanovili sa povolené vedľajšie úlovky. Opatrenia z predchádzajúcich rokov boli zachované, pričom pre niekoľko TAC boli zavedené aj zákazy rybolovu počas obdobia neresenia a obmedzenia rekreačného rybolovu.

V **severovýchodnom Atlantiku** boli pre populácie, s ktorými hospodári výlučne EÚ, stanovené TAC v súlade s politickými cieľmi SRP. Jedinou výnimkou sú prípady týkajúce sa ustanovenia vo viacročných plánoch, ktorým sa vyžaduje, aby sa rybolovné možnosti v každom prípade stanovili tak, aby sa zabezpečila pravdepodobnosť poklesu biomasy neresiacej sa populácie pod úroveň $B_{lim}$[17] nižšia ako 5 %. Komisia navrhla cielenú zmenu nariadení (EÚ) 2016/1139, (EÚ) 2018/973 a (EÚ) 2019/472, ktorými sa stanovujú viacročné plány pre určité populácie rýb lovené v Baltskom mori, Severnom mori a západných vodách a pre rybolov využívajúci tieto populácie (ďalej len „viacročné plány“), s cieľom riešiť nesúlad, ktorý vzniká za určitých okolností v súvislosti so stavom danej populácie rýb a krátkodobou prognózou vývoja jej biomasy[18]. Zatiaľ čo Rada vyjadrila tomuto návrhu podporu, Európsky parlament sa rozhodol v ňom nepokračovať a požiadal Komisiu, aby ho stiahla.

V dôsledku toho Komisia oznámila svoj zámer stiahnuť návrh vo svojom pracovnom programe na rok 2025.

Po uplynutí päťročného prechodného obdobia sa na populácie žijúce pri morskom dne v **západnej časti Stredozemného mora** uplatňuje cieľ do 1. januára 2025 dosiahnuť a udržať MSY. Na základe cieľa MSY a najlepších dostupných vedeckých odporúčaní sa ďalej znížilo úsilie pre plavidlá s vlečnými

---

*Ecosystem Overviews, Baltic Sea ecoregion* (Prehľady o ekosystémoch ICES, ekoregión Baltského mora), 26. novembra 2024: https://ices-library.figshare.com/articles/report/Baltic_Sea_Ecoregion_Ecosystem_Overview/27256635?file=50813523.

13 Najmä smernica o dusičnanoch, smernica o čistení komunálnych odpadových vôd, rámcová smernica o morskej stratégii, rámcová smernica o vode, smernica o vtáctve a smernica o biotopoch, rámcová smernica o odpade, smernica o námornom priestorovom plánovaní, smernica o jednorazových plastových výrobkoch, nariadenie o spoločnej rybárskej politike, integrovaná námorná politika a spoločná poľnohospodárska politika.

14 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1139 zo 6. júla 2016, ktorým sa ustanovuje viacročný plán pre populácie tresky škvrnitej, sleďa atlantického a šproty severnej v Baltskom mori a pre rybolov využívajúci tieto populácie a ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 2187/2005 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1098/2007.

15 *HELCOM Baltic Sea Action Plan* (Akčný plán komisie HELCOM pre Baltské more).

16 Vyhlásenie ministrov – Konferencia „Naše Baltské more“ 2020.

17 Podrobná analýza $F_{MSY}$ a stavu biomasy populácií rýb vo všetkých morských oblastiach je uvedená v oddiele 1 sprievodného pracovného dokumentu útvarov Komisie.
Článok 4 ods. 6 nariadení (EÚ) 2016/1139 a (EÚ) 2018/973 a článok 4 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2019/472.

18 Návrh Komisie na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2016/1139, (EÚ) 2018/973 a (EÚ) 2019/472, pokiaľ ide o ciele týkajúce sa stanovenia rybolovných možností [COM(2023) 771 final].

sieťami a pre plavidlá s lovnými šnúrami a boli prijaté nižšie obmedzenia výlovu krevety ružovej a merlúzy európskej lovenej plavidlami so sieťami. S cieľom podporiť udržateľné osvedčené postupy a pomôcť obnove populácie merlúzy európskej bol kompenzačný mechanizmus, zavedený v roku 2022 v západnej časti Stredozemného mora, v roku 2025 rozšírený, aby sa podporili ďalšie dobrovoľné opatrenia, ako je zvýšená selektivita a oblasti zákazu rybolovu.[19] Ak sa rozšírený kompenzačný mechanizmus zavedie v plnej miere, očakáva sa, že urýchli obnovu populácií rýb a umožní odvetviu obnoviť počet rybolovných dní. Vďaka finančným prostriedkom EÚ na podporu prechodu na udržateľnejšie postupy sa v sociálno-ekonomických prognózach rybolovných možností na rok 2025 naznačuje podobná ziskovosť a hospodárska výkonnosť ako v predchádzajúcich rokoch.

EÚ prostredníctvom rybolovných možností na rok 2025 pokračovala vo vykonávaní súvisiacich opatrení vyplývajúcich z viacročných plánov **Všeobecnej rybárskej komisie pre Stredozemné more (GFCM)**, ako aj z novo schválených rozhodnutí GFCM pre malé pelagické druhy a populácie žijúce pri morskom dne v Jadranskom mori a pre populácie kalkana veľkého a šproty severnej žijúce v Čiernom mori.

Populácia **úhora európskeho** je naďalej v kritickom stave a ICES odporúča zastaviť všetok rybolov a ďalšie zdroje úmrtnosti. V dôsledku toho minimálne šesťmesačné obdobie zákazu akéhokoľvek komerčného rybolovu úhora vo všetkých vodách Stredozemného mora a v morských a priľahlých vodách Atlantiku pokračovalo aj v roku 2025, pričom už boli dohodnuté určité výnimky na roky 2023 a 2024. Okrem toho sa v roku 2025 pokračovalo v zákaze rekreačného rybolovu úhora. Väčšina členských štátov však neaktualizovala svoje národné plány riadenia rybolovu úhora, čo vedie k situácii, keď sa problémy tlaku na úhora, ako napríklad strata biotopov, neriešia správnym spôsobom. Bez konkrétnych opatrení zo strany členských štátov sa populácia úhora nebude môcť obnoviť.

## 2.2. Dohody s Nórskom, Spojeným kráľovstvom (UK) a inými pobrežnými štátmi

**Pobrežné štáty v severovýchodnom Atlantiku v** súčasnosti spoločne využívajú väčšinu populácií EÚ. V prípade viac ako 85 TAC **využívaných spoločne so Spojeným kráľovstvom** EÚ a Spojené kráľovstvo dosiahli dohodu na rok 2025 na základe najlepších vedeckých odporúčaní v lehote, ktorá bola stanovená v Dohode o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom[20]. Pri väčšine populácií bol celkový povolený výlov stanovený v súlade s MSY, ak bolo k dispozícii odporúčanie. ICES vydala odporúčanie o nulovom výlove pre deväť populácií na rok 2025. Pri všetkých týchto populáciách sa EÚ a Spojené kráľovstvo dohodli, že sa pre vedľajšie úlovky na rok 2025 stanovia nízke hodnoty TAC, aby sa zabránilo blokačným situáciám pri zmiešanom rybolove. Na základe odporúčania ICES sa EÚ a Spojené kráľovstvo dohodli, že v prípade jednej populácie stanovia na rok 2025 hodnoty TAC na účely vedeckého monitorovania.

Zlepšenie hospodárenia s populáciami, ktoré využíva EÚ spoločne so Spojeným kráľovstvom v rámci Osobitného výboru pre rybolov prispelo k zlepšeniu udržateľnosti a dosiahnutiu rýchlej a uspokojivej dohody.

Väčšina populácií, o ktoré sa v Severnom mori delia **EÚ, Nórsko a Spojené kráľovstvo**, naznačuje priaznivý trend. Na rok 2025 sa EÚ, Spojené kráľovstvo a Nórsko dohodli na stanovení celkového povoleného výlovu pre tieto populácie v súlade s odporúčaním o MSY. Hodnoty TAC pre **populácie, s ktorými sa hospodári dvojstranne s Nórskom**, boli stanovené v súlade s najlepšími dostupnými vedeckými odporúčaniami.

---

19 *Twelve sustainability measures for fishers to add fishing days under the compensation mechanism* (Dvanásť opatrení udržateľnosti pre rybárov na prideľovanie rybolovných dní v rámci kompenzačného mechanizmu).

20 Dohoda o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom – Európska komisia.

Pokiaľ ide o makrelu atlantickú, tresku belasú a atlanticko-škandinávskeho sleďa, ktorých populácie sú výrazne rozšírené v severovýchodnom Atlantiku, sa **pobrežné štáty** a strany zaoberajúce sa rybolovom (EÚ, Spojené kráľovstvo, Nórsko, Island, Faerské ostrovy, Grónsko a v prípade atlanticko-škandinávskeho sleďa aj Ruská federácia) dohodli na stanovení celkových TAC na rok 2025 na úrovni MSY. Súčet kvót jednostranných kvót pobrežných štátov a strany zaoberajúce sa rybolovom však stále presahuje celkové dohodnuté TAC, vzhľadom na chýbajúce dohody o spoločnom využívaní a v dôsledku jednostranných opatrení niektorých pobrežných štátov, ako aj nadmerných medziročných prenosov. To naďalej oslabuje udržateľnosť týchto populácií, bráni dosiahnutému pokroku v rámci uzatvárania dohôd s pobrežnými štátmi a vo všeobecnosti zaťažuje spoluprácu na týchto fórach. EÚ sa naďalej aktívne zapája do diskusií s ostatnými pobrežnými štátmi a stranami zaoberajúcimi sa rybolovom s cieľom uzavrieť nové komplexné dohody o spoločnom využívaní v záujme udržateľného hospodárenia s týmito populáciami.

# 3. Rovnováha medzi rybolovnou kapacitou flotíl členských štátov a ich rybolovnými možnosťami

Členské štáty musia svoje flotily udržiavať tak, aby spĺňali vnútroštátne stropy na kapacitu plavidiel [z hľadiska hrubej priestornosti (GT) a výkonu motora (kW)]. Členské štáty, ktoré majú segmenty flotily s preukázanou nerovnováhou[21], musia predložiť akčné plány, v ktorých sa stanovia cieľové úpravy a nástroje na dosiahnutie rovnováhy s presne stanoveným časovým rámcom vykonávania. Kapacitu vyradenú s verejnou pomocou nemožno nahradiť[22].

Na posúdenie toho, či je flotila v rovnováhe, sa používajú rôzne parametre. Neziskové alebo nedostatočne využívané segmenty flotily môžu napríklad naznačovať, že segmenty flotily sú opakovane alebo trvalo zviazané a neaktívne. Podobne, ak sa veľký počet plavidiel nevyužíva na rybolov v plnej miere, segment flotily je možno príliš veľký pre dostupné zdroje, na ktoré sa plavidlá spoliehajú.

Veľkosť rybárskych flotíl členských štátov sa naďalej znižuje. V roku 2024 sa počet plavidiel znížil o 3 %, ich hrubá priestornosť o 5 % a výkon motora o 3 %. V dôsledku toho rybárska flotila EÚ[23] do 1. januára 2025 pozostávala zo 69 570 plavidiel s hrubou priestornosťou 1 245 871 ton a výkonom motora 5 062 245 kW.

Niekoľko segmentov flotily však stále nie je v rovnováhe[24]. Podľa článku 22 nariadenia o SRP členské štáty „*priebežne zavedú opatrenia na prispôsobenie rybolovnej kapacity svojich flotíl svojim rybolovným možnostiam, v ktorých sa zohľadňuje vývoj situácie a ktoré vychádzajú z najlepších vedeckých odporúčaní, aby sa* ***medzi nimi*** *dosiahla* ***stabilná a trvácna rovnováha***“. Niektoré členské štáty nepredložili akčné plány na dosiahnutie rovnováhy týchto segmentov flotily. Hoci sa trendy rybolovných možností môžu z roka na rok meniť, existencia segmentov flotily s trvalo neudržateľnými ukazovateľmi bez zavedenia akčných plánov naznačuje neochotu zabezpečiť spoľahlivý obchodný model s cieľom dosiahnuť odolnosť a dlhodobú udržateľnosť odvetvia rybárstva. Okrem toho STECF

21 COM(2014) 545: OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE Usmernenia pre analýzu rovnováhy medzi rybolovnou kapacitou a rybolovnými možnosťami podľa článku 22 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 o spoločnej rybárskej politike
Článok 22 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES.

23 Vrátane flotily loviacej v najvzdialenejších regiónoch.

24 „Červené“ ukazovatele označujú segmenty flotily, ktoré nie sú v rovnováhe s rybolovnými možnosťami. „Zelený“ ukazovateľ označuje segment flotily, ktorý je v rovnováhe s rybolovnými možnosťami. Viac informácií je k dispozícii v sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie.

zdôraznil, že niektoré z predložených akčných plánov neobsahujú dostatočné informácie na riadne posúdenie možného vplyvu na rovnováhu flotily.

Okrem toho v niektorých segmentoch flotily naďalej chýbajú biologické údaje, ktoré by umožnili komplexné posúdenie rovnováhy flotily. Komisia vyzýva členské štáty, aby zvýšili svoje úsilie v oblasti zberu údajov. Len na základe dostatočných údajov je možné správne posúdiť rovnováhu rybárskej flotily EÚ s cieľom zabezpečiť jej konkurencieschopnosť, odolnosť a hospodársku životaschopnosť.

V roku 2024 Komisia začala štúdiu o vývoji, výzvach a budúcnosti rybárskej flotily EÚ. Cieľom štúdie je identifikovať súčasné a budúce výzvy, vysvetliť, ako ovplyvňujú udržateľnosť flotily, a poskytnúť poznatky o tom, ako ich riešiť. Ukončenie štúdie sa očakáva v druhej polovici roka 2025 a bude podkladom pre hodnotenie nariadenia o SRP.

# 4. Sociálno-ekonomický výhľad

Po dosiahnutí rekordných cien palív na úrovni v roku 2022, ceny v prvom štvrťroku 2025 postupne klesli na úroveň 0,6 – 0,7 EUR za liter. Pri bežných cenách môže rybárska flotila EÚ očakávať, že prinesie hrubú pridanú hodnotu vo výške približne 2,5 miliardy EUR, pokryje svoje prevádzkové náklady a zachová pracovné miesta a platy pre približne 120 000 rybárov.

Hoci sa celkovo očakáva, že väčšina národných flotíl bude v roku 2025 zisková, zo sociálno-ekonomickej analýzy vyplýva, že niekoľko segmentov flotily v hlavných oblastiach rybárstva bude stále čeliť náročným podmienkam, najmä tie, ktoré **nie sú v rovnováhe, závisia od nadmerného lovu populácií a/alebo používajú energeticky náročný rybársky výstroj**. Naopak, **segmenty flotily, ktoré sú v rovnováhe, závisia od populácií lovených udržateľným spôsobom a zvýšili svoju energetickú efektívnosť, zvyčajne dosahujú lepšie výsledky a generujú vyššie platy pre členov svojej posádky**. Demonštrujú sa tak významné sociálno-ekonomické prínosy rybárskych flotíl EÚ, ktoré vyplývajú z ochrany populácií a energetickej efektívnosti. Hoci ceny palív klesli, energia zostáva jedným z hlavných nákladov rybárskej flotily EÚ. V tejto súvislosti **Komisia začiatkom roka 2026 predloží plán energetickej transformácie v rybárstve (a akvakultúre)**.

Stav populácií a ziskovosť odvetvia rybárstva sú rovnako dôležité pre hodnotové reťazce v pobrežných spoločenstvách aj mimo nich. Rybolov predstavuje hospodársku základňu, ktorá udržiava zamestnanosť v aukčných sieňach, spracovateľských zariadeniach, lodeniciach, doprave, cestovnom ruchu a maloobchode. Podľa najnovších údajov strediska EÚ pre monitorovanie modrého hospodárstva, dodatočný milión eur výstupu vyprodukovaného rybárskou flotilou EÚ vytvára 30 pracovných miest v predchádzajúcich a nasledujúcich článkoch hodnotového reťazca. Okrem toho rybári zohrávajú dôležitú úlohu pri zabezpečovaní zásobovania obyvateľstva Európy a ďalších krajín zdravými potravinami. Rybárstvo je tiež dôležitým hospodárskym odvetvím v mnohých pobrežných spoločenstvách, najmä tam, kde sú iné príležitosti obmedzenejšie.

Odolné a prosperujúce pobrežné spoločenstvo sa však nemôže spoliehať len na rybolovné činnosti. Rybári, a vo všeobecnosti aj pobrežné spoločenstvá, čelia zvýšenému tlaku a neistote, a to aj v dôsledku zmeny klímy, ktorá negatívne ovplyvňuje morské ekosystémy a spôsobuje presun populácií rýb. Aby pobrežné spoločenstvá a rybári dokázali odolávať rastúcemu tlaku a prispôsobiť sa im, musia zvýšiť pripravenosť[25] a v prípade potreby diverzifikovať činnosti. Programy členských štátov v rámci Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu (ENRAF) už ponúkajú príležitosti na

[25] Stratégia EÚ týkajúca sa únie pripravenosti na predchádzanie vznikajúcim hrozbám a krízam a reakciu na ne.

diverzifikáciu a rozvoj činností modrého hospodárstva. Okrem toho Komisia zintenzívni svoje úsilie o podporu pobrežných spoločenstiev pri posilňovaní ich odolnosti a rozvoji nových príležitostí[26].

### 4.1. Sociálny rozmer

Vo výhľadovej štúdii „*Fishers of the Future* (Rybári budúcnosti)“[27], ktorá bola dokončená v decembri 2024, sa skúmala budúca úloha rybárov v spoločnosti do roku 2050. Pohľad na nádej, obavy, očakávania a potreby rybárov má zásadný význam pri lepšom navrhovaní politík, ktoré podporia dlhodobo udržateľné, prosperujúce a inkluzívne rybárstvo.

Výhľadová štúdia je súčasťou rastúcej práce na sociálnom rozmere rybársku politiku EÚ. V roku 2024 Komisia začala vykonávať základnú štúdiu o odbornej príprave a zručnostiach rybárov v EÚ. Táto základná štúdia bude podkladom pre posúdenie vplyvu, jej začiatok je naplánovaný na rok 2025 a bude týkať možného vykonávania Medzinárodného dohovoru o normách výcviku, kvalifikácie a strážnej služby posádky rybárskych plavidiel (STCW-F)[28], ako spôsobu riešenia toho, že odvetvie rybolovu patrí medzi najnebezpečnejšie povolania[29]. Je dôležité zabezpečiť, aby rybolov bol pre mladých ľudí atraktívnym povolaním, k čomu môžu prispieť aj lepšie bezpečnostné podmienky. Bez generačnej obnovy nebude rybolov naďalej zásobovať trhy v celej Európe zdravými potravinami a pomáhať udržiavať pobrežné spoločenstvá.

## 5. Povinnosť vyloďiť úlovky

Povinnosť vyloďiť úlovky je opatrenie, ktorým sa zabezpečuje udržateľné využívanie morských zdrojov tým, že podnecuje k selektívnejšiemu rybolovu, aby nedochádzalo k nechceným úlovkom. Cieľom povinnosti vyloďiť úlovky je zabezpečiť presné zaznamenávanie úlovkov vrátane odhadzovania úlovkov, čo je nevyhnutné na posúdenia stavu populácie rýb a správne riadenie rybárstva. Keďže vedeckí pracovníci využívajú na podloženie vedeckých odporúčaní údaje zaznamenané v rybárskych denníkoch a zhromaždené na základe rámca pre zber údajov[30] presné údaje sú nevyhnutné. Zároveň je nevyhnutné, aby sa všetky úlovky presne zaznamenávali a primerane odpočítavali od stanovených kvót s cieľom zabezpečiť udržateľné riadenie rybárstva. Prioritou preto zostáva úplné vykonávanie a presadzovanie povinnosti vyloďiť úlovky členskými štátmi.

Komisia začala v decembri 2023 realizovať štúdiu o povinnosti vyloďiť úlovky. To zahŕňa hodnotenie dôkazov na základe kritérií lepšej právnej regulácie: efektívnosť, účinnosť, relevantnosť, súdržnosť a pridaná hodnota Únie. Štúdia bude zverejnená v júni 2025. Bude tiež súčasťou prebiehajúceho komplexného hodnotenia nariadenia o SRP[31].

---

26 Poverovací list predsedníčky Ursuly von der Leyenovej dezignovanému komisárovi pre rybolov a oceány Costasovi Kadisovi.

27 *Fishers of the future - A study that examines the future role of fishers in society up to 2050* (Rybári budúcnosti – štúdia, ktorá skúma budúcu úlohu rybárov v spoločnosti do roku 2050).

28 Medzinárodný dohovor o normách výcviku, kvalifikácie a strážnej služby posádky rybárskych plavidiel (STCW-F), 1995.

29 Eurostat: *Accidents at work statistics* (Štatistika pracovných úrazov).

30 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1004 zo 17. mája 2017 o vytvorení rámca Únie pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybárstva a pre podporu vedeckých odporúčaní súvisiacich so spoločnou rybárskou politikou, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 199/2008 (Ú. v. EÚ L 157, 20.6.2017, s. 1).

31 Hodnotenie nariadenia o spoločnej rybárskej politike.

# 6. Smerovanie týkajúce sa rybolovných možnosti na rok 2026

## 6.1. Kľúčové kroky pri stanovení rybolovných možností na budúci rok

Návrhy Komisie budú vychádzať z najlepších dostupných vedeckých odporúčaní ICES a STECF v závislosti od ich dostupnosti a načasovania. Návrhy budú vychádzať aj z rozhodnutí prijatých počas konzultácií s Nórskom, Spojeným kráľovstvom a ďalšími pobrežnými štátmi[32], z rozhodnutí prijatých regionálnymi organizáciami pre riadenie rybárstva a zo sociálno-ekonomickej analýzy.

Komisia vyzýva členské štáty a zainteresované strany, aby posúdili odporúčania ICES a STECF hneď, ako budú verejne dostupné. Zainteresované strany môžu Komisii poskytnúť spätnú väzbu prostredníctvom poradných rád, vnútroštátnych orgánov či individuálne.

Okrem toho Komisia pracuje na dosiahnutí pokroku pri dohodách o spoločnom využívaní výrazne rozšírených populácií s krajinami mimo EÚ, s ktorými v súčasnosti takéto dohody neexistujú, s cieľom zabezpečiť udržateľný výlov spoločne využívaných populácií.

## 6.2. Rybolovné možnosti pre rôzne morské oblasti

V prípade populácií v **Baltskom mori, oblasti Skagerrak/Kattegat a Atlantickom oceáne**, s ktorými hospodári výlučne EÚ, Komisia navrhne TAC a kvóty v súlade s MSY a preventívnymi odporúčaniami. Za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené vo viacročných plánoch, môže Komisia pre zdravé populácie navrhnúť použitie horného rozsahu MSY. Ak sa veľkosť populácií rýb znížila pod zdravé limity, Komisia navrhne obnovu týchto populácií a zahrnie nápravné opatrenia v súlade s jednotlivými viacročnými plánmi. Zameria sa na získanie úplného odporúčania o MSY pre cieľové populácie v rámci viacročných plánov, pre ktoré sa v súčasnosti vydávajú preventívne odporúčania.

Komisia v prípade potreby takisto odpočíta od informácií závislých od rybolovu alebo od odporúčania ICES výnimky *de minimis* alebo výnimky z dôvodu vysokej miery prežitia. Komisia bude pokračovať v opatreniach na zníženie vedľajších úlovkov prijatých spolu s TAC len pre nevyhnutné vedľajšie úlovky, aby sa zmiernili potenciálne blokačné situácie. Komisia navrhne viac viacročných TAC pre určité populácie, ktoré využíva len EÚ, ak sú k dispozícii takéto vedecké odporúčania, a bude na tento účel úzko spolupracovať s členskými štátmi, zainteresovanými stranami a ICES. V odvetví rybolovu EÚ sa tak zlepší efektívnosť a predvídateľnosť.

V prípade **spoločne využívaných populácií, s ktorými sa hospodári so Spojeným kráľovstvom, Nórskom a inými pobrežnými štátmi** zostáva cieľom stanoviť rybolovné možnosti v súlade s úrovňami MSY a v prípade potreby rokovať o ochranných opatreniach so Spojeným kráľovstvom, Nórskom a inými pobrežnými štátmi. EÚ bude naďalej spolupracovať so Spojeným kráľovstvom pri plnení spoločných záväzkov prijatých v rámci Osobitného výboru pre rybolov zriadeného podľa Dohody o obchode a spolupráci. Podobne bude Komisia spolupracovať so Spojeným kráľovstvom a Nórskom na plnení trojstranných záväzkov, ako aj s Nórskom na dvojstranných záväzkoch zameraných na dosiahnutie udržateľného rybárstva a riadneho hospodárenia so spoločne využívanými populáciami. EÚ je naďalej odhodlaná dosiahnuť udržateľné, vyvážené a komplexné dohody

[32] Komisia začne v októbri 2025 viesť viaceré konzultácie so Spojeným kráľovstvom, Nórskom a ďalšími pobrežnými štátmi. Cieľom bude uzavrieť ich včas, aby sa ich výsledky začlenili do rokovaní Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo v decembri 2025.

o spoločnom využívaní výrazne rozšírených populácií, s ktorými sa hospodári spoločne s ostatnými pobrežnými štátmi.

V prípade **Stredozemného mora a Čierneho mora** je nevyhnutné, aby členské štáty pokračovali v dosahovaní cieľov viacročného plánu pre západnú časť Stredozemného mora a viacročných plánov komisie GFCM. Na tento účel by členské štáty mali ešte viac posilniť plnenie sprievodných opatrení v rámci svojich národných programov ENRAF, v prípade potreby s podporou Komisie.

Po zavedení stálej fázy viacročného plánu pre západnú časť Stredozemného mora sa návrh Komisie zameria na dosiahnutie a udržanie MSY pre všetky populácie. Komisia tiež začala spolupracovať s príslušnými vedeckými orgánmi na aktualizácii najlepších dostupných vedeckých odporúčaní týkajúcich sa merlúzy európskej.

Spoločné hospodárenie s populáciami je dôležité aj z hľadiska zabezpečenia udržateľnosti v medzinárodných vodách a zaistenia **rovnakých podmienok** v Stredozemnom mori a Čiernom mori. Na tento účel sa do návrhu týkajúceho sa rybolovných možností v roku 2026 zahrnú opatrenia vyplývajúce z už platných opatrení komisie GFCM a dodatočné opatrenia, ktoré sa príjmu na výročnom zasadnutí komisie GFCM v roku 2025. Pokiaľ ide o druhy z Čierneho mora, Komisia navrhne TAC a kvóty pre kalkana veľkého v súlade s viacročným plánom komisie GFCM a pre šprotu severnú.

# 7. Záver

Rybolov EÚ naďalej zlepšuje svoju udržateľnosť. Zatiaľ čo situácia v Baltskom mori je naďalej znepokojujúca, keďže obchodne významné populácie sú aj naďalej v kritickom stave, situácia v Stredozemnom a Čiernom mori sa výrazne zlepšila. V roku 2023 bola priemerná rybolovná úmrtnosť prvýkrát nižšia ako cieľové referenčné body. Hoci morské oblasti EÚ vykazujú priemerné rybolovné tlaky, ktoré sú pod cieľovými referenčnými bodmi, niektoré populácie sú aj naďalej nad cieľovou hodnotou. Riadiace subjekty v oblasti rybárstva a zainteresované strany musia pokračovať v úsilí o dosiahnutie udržateľných cieľových úrovní týchto populácií. Takisto je potrebné zachovať ostražitosť s cieľom zastaviť akékoľvek negatívne trendy skôr, ako budú mať krátkodobé aj dlhodobé dôsledky pre rybárstvo EÚ.

Členské štáty musia tiež zintenzívniť svoje úsilie o úplné vykonávanie právnych predpisov EÚ[33], a to aj s cieľom riešiť tlak na populácie rýb vyplývajúci z iných činností, než je rybárstvo. Zdravšie morské prostredie je podmienkou odolnejšieho a prosperujúcejšieho odvetvia rybolovu.

Členské štáty by tiež mali pokročiť vo vykonávaní svojich národných programov ENRAF s opatreniami, ktoré podporia zelenú a digitálnu transformáciu odvetvia rybárstva a zvýšia jeho odolnosť.

Hoci rybárstvo nie je jediným faktorom, ktorý má vplyv na stav morských ekosystémov a populácií rýb[34], je dôležité, aby rybári pokračovali v úsilí o odolné a udržateľné populácie rýb. Zdravé populácie sú základom pre zachovanie rybárstva ako zdroja obživy pre súčasné a budúce generácie a pre zachovanie identity a dedičstva našich pobrežných spoločenstiev v EÚ.

Návrhy Komisie týkajúce sa rybolovných možností na rok 2026 sa budú naďalej zameriavať na umožnenie obnovy populácií rýb a zachovanie pokroku dosiahnutého v prípade populácií, ktoré dosiahli udržateľné úrovne. Dlhodobým cieľom je zabezpečiť budúcu udržateľnosť, konkurencieschopnosť a odolnosť rybolovu EÚ. To si naďalej vyžaduje aktívne zapojenie a podporu

[33] Konkrétne: Rámcová smernica o morskej stratégii, smernica o biotopoch a smernica o vtákoch, rámcová smernica o vode a nariadenie o obnove prírody.

[34] COM(2024) 91 final, Riadenie klimatických rizík – ochrana osôb a prosperity.

všetkých zainteresovaných strán – všetci máme spoločný záujem chrániť, zachovať a využívať naše moria.

Komisia vyzýva členské štáty, poradné rady, zainteresované strany a verejnosť, aby do 31. augusta 2025 poskytli k tomuto oznámeniu spätnú väzbu.

**PLÁNOVANÝ HARMONOGRAM PRÁCE**[35]

| **Kedy** | **Čo** |
|---|---|
| máj – november 2025 | vedecké odporúčania rady ICES |
| jún – koniec augusta 2025 | verejná konzultácia o oznámení |
| koniec augusta 2025 | prijatie návrhu týkajúceho sa rybolovných možností v Baltskom mori Komisiou |
| polovica septembra 2025 | prijatie návrhu týkajúceho sa rybolovných možností v Stredozemnom mori a Čiernom mori Komisiou |
| október – december 2025 | výročné konzultácie týkajúce sa rybolovných možností so stranami v severovýchodnom Atlantiku |
| október 2025 | zasadnutie Rady týkajúce sa rybolovných možností pre Baltské more<br>konzultácie pobrežných štátov o výrazne rozšírených populáciách v severovýchodnom Atlantiku |
| koniec októbra 2025 | prijatie návrhu týkajúceho sa rybolovných možností v Atlantiku/Severnom mori Komisiou |
| 4. – 8. november 2025 | výročné zasadnutie komisie GFCM |
| 11. – 14. november 2025 | výročné zasadnutie komisie NEAFC |
| 1. decembra 2025 | odporúčania výboru STECF týkajúce sa posúdenia a riadenia populácií |
| december 2025 | zasadnutie Rady týkajúce sa rybolovných možností v Atlantiku/Severnom mori<br>zasadnutie Rady týkajúce sa rybolovných možností v Stredozemnom mori a Čiernom mori |

[35] Pokiaľ ide o populácie, ktoré riadia regionálne organizácie pre riadenie rybárstva vo vodách EÚ a v určitých vodách nepatriacich EÚ, rybolovné možnosti sa prijímajú po výročnom zasadnutí regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva revíziou nariadenia Rady, ktorým sa stanovujú rybolovné možnosti.